

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΛΠΚ61

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ (ΛΠΚ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΛΠΚ61	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Αστικός λαϊκός πολιτισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες φόρτου και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου: 32-33 ώρες x 13 εβδομάδες		420	15 ECTS
ΤΥΠΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ <i>Υπ Υποχρεωτική/Επιλογής/Κατ' επιλογήν υποχρεωτική</i>	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα για αυτή τη Θ.Ε.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ(URL)	https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/laikos-politismos/laikos-politismos-θεματικες-ενοτητες/#ΛΠΚ61 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (https://courses.eap.gr/login/index.php), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές/φοιτήτριες και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της ΘΕ, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά το πέρας της Θεματικής Ενότητας οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν σε βάθος τη στενή σχέση αστικού λαϊκού πολιτισμού και λαϊκού πολιτισμού εν γένει καθώς και τις διαφορές τους. • Να ερμηνεύουν τις σημασίες των διαφορών του αστικού λαϊκού πολιτισμού με την αποκαλούμενη μαζική κουλτούρα.

- Να εξηγούν τον επιθετικό προσδιορισμό αστικός σε συνάρτηση με τον πολιτισμό των εξαρτημένων στρωμάτων του άστεως.
- Να συνδέουν τις ερευνητικές προσεγγίσεις των φαινομένων του αστικού λαϊκού πολιτισμού στον ελλαδικό χώρο με τις ιστορικές φάσεις ανάπτυξης των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων των κοινωνικών επιστημών.
- Να συνδέουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις του αστικού λαϊκού πολιτισμού με τις γενικότερες θεωρίες περί πολιτισμού και κουλτούρας.
- Να διακρίνουν τα επιμέρους πεδία και τις εκφράσεις του αστικού λαϊκού πολιτισμού και τις μεταξύ τους διασυνδέσεις.
- Να κατανοούν τη σχέση τοπικού, εθνικού και παγκόσμιου ως προς τα προϊόντα και τις εκφράσεις του αστικού λαϊκού πολιτισμού.
- Να ερμηνεύουν τις μορφές αστικής (υπο)κουλτούρας υπό το πρίσμα των σύγχρονων πολιτισμικών σπουδών.
- Να εξηγούν τις πολλαπλές συσχετίσεις της ταυτότητας με τις μορφές του αστικού λαϊκού πολιτισμού.
- Να ερμηνεύουν τις μορφές που διαλαμβάνει η ταυτότητα μέσω των εκφράσεων του αστικού λαϊκού πολιτισμού στη σημερινή εποχή (υβριδισμοί, μικτές ταυτότητες).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί η ΘΕ;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Αντικείμενο της ενότητας αποτελεί ο αστικός λαϊκός πολιτισμός. Έχοντας διερευνηθεί σε βάθος η έννοια του λαϊκού πολιτισμού σε προηγούμενη ενότητα, στην παρούσα επιχειρείται η ανάδυση και εξέταση του αστικού λαϊκού πολιτισμού ως διακριτού, μεθοδολογικά και επιστημολογικά, πεδίου. Πρόκειται για ένα διεπιστημονικό πεδίο στο οποίο συμφύρονται πολλαπλές οπτικές και χρειάζονται, ως εκ τούτου, διευκρινίσεις και οριοθετήσεις. Η ενότητα θα αναδείξει την ιδιαιτερότητα του αστικού λαϊκού πολιτισμού καθώς και τις εκφράσεις του στον ελλαδικό χώρο. Θα εξεταστούν οι ιδιαίτερες κοινωνικές συνθήκες, στις αρχές του 20ού αιώνα, κατά τις οποίες αναπτύσσεται στα αστικά κέντρα, στις μεγάλες πόλεις των εθνών – κρατών, κυρίως λιμανιών, ένα ιδιαίτερο πεδίο καλλιτεχνικών, πολιτισμικών και κοινωνικών εκφράσεων που, αν και επικαθορίζονται από την κυρίαρχη ιδεολογία μέσω της πολιτιστικής υπαγωγής, την ίδια στιγμή, αυτονομούνται και αναπτύσσουν υβριδικές

δράσεις και αντιστάσεις. Πρόκειται, τελικά, για ένα σύνολο πολιτισμικών πρακτικών (ανώνυμη και επώνυμη προφορική παράδοση, ομαδική δημιουργία) και εκφράσεων καθημερινής κουλτούρας που καθορίζει συγκεκριμένες ομαδώσεις οι οποίες συγκροτούν ιδιαίτερα και διακριτά πεδία ως προς τον κυρίαρχο πολιτισμό. Στην ενότητα θα εξεταστούν, επίσης, οι έννοιες του αστικού λαϊκού πολιτισμού σε συσχέτιση με το επιστημονικό ενδιαφέρον για αυτούς τους χώρους: μεθοδολογίες προσέγγισης, ιδεολογικές αναφορές, στερεότυπα, εννοιολογήσεις. Τέλος, μέσω παραδειγματικών αναφορών, τόσο διεθνών (τανγκό, μπλουζ, φάντο) όσο και ελληνικών (ρεμπέτικο και λαϊκό τραγούδι, караγκιόζης, λαϊκό μυθιστόρημα, λαϊκές μορφές ψυχαγωγίας) θα παρουσιαστούν οι ιδιαίτερες πολιτισμικές δημιουργίες και θα συζητηθούν ως προς το πεδίο συγκρότησής τους, της λειτουργίας τους και των αναφορών τους με το ευρύτερο πολιτισμικό πεδίο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η οποία συμπληρώνεται από: 3 Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις 4 ωρών η κάθε μία προσωπική επικοινωνία και ανατροφοδότηση, όπου χρειάζεται (συμβουλευτικός ρόλος μελών ΣΕΠ) 														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Δυνατότητες των ΤΠΕ αξιοποιούνται στη ψηφιακή πλατφόρμα courses που συνιστά ένα σύγχρονο περιβάλλον εξ αποστάσεως μάθησης (λ.χ. χώρος διαλόγου και υλοποίησης δημιουργικών δραστηριοτήτων).</p> <p>Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (cisco webex) και λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint).</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι εκπαίδευσης. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>3 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 25, 1x10 ώρες)</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>1 Τελική εργασία εξαμήνου</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>Εξέταση-παρουσίαση</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)</td> <td>290</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)</td> <td>420</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>	3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12	3 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 25, 1x10 ώρες)	60	1 Τελική εργασία εξαμήνου	57	Εξέταση-παρουσίαση	1	Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)	290	Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	420
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ</i>														
3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12														
3 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 25, 1x10 ώρες)	60														
1 Τελική εργασία εξαμήνου	57														
Εξέταση-παρουσίαση	1														
Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)	290														
Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	420														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου με συντελεστή βαρύτητας στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 40%. Τελική Εργασία Εξαμήνου (ΤΕΕ), ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 60%. Για περαιτέρω πληροφορίες μεταβείτε στον Οδηγό Σπουδών του ΕΑΠ.</p>														

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Berzano, L., Genova, C. (2015). *Lifestyles and Subcultures. History and a New Perspective*. New York: Routledge.
- Hall, S., Jefferson. T. (1993). *Resistance Through Rituals: Youth Subcultures in Post-War Britain*. London: Routledge.
- Hebdige, Dick (1979). *Subculture: The Meaning of Style*. London: Routledge
- Howes, D. (1996). *Cross-cultural consumption: global markets, local realities*. New York: Routledge.
- Huq, R. (2006). *Beyond subculture*. London: Routledge.
- Signorelli, A. (1995). «Λαϊκός πολιτισμός και πολιτισμός των μαζών. Σκέψεις για συζήτηση», Δεκαπενθήμερος Πολίτης 8, σ.30-35.
- Βλησίδης, Κ. (2004). *Όψεις του Ρεμπέτικου*. Αθήνα: Του Εικοστού Πρώτου.
- Δαμιανάκος, Σ. (1993). *Θέατρο σκιών. Παράδοση και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Δαμιανάκος, Σ. (1987). *Παράδοση ανταρσίας και λαϊκός πολιτισμός*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Δαμιανάκος, Σ. (2001) [1976]. *Κοινωνιολογία του Ρεμπέτικου*, 2η έκδοση. Αθήνα: Πλέθρον.
- Δαμιανάκος, Σ. (2005). *Ήθος και πολιτισμός των επικίνδυνων τάξεων στην Ελλάδα*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Δερμεντζόπουλος, Χ. 1997. *Το ληστρικό μυθιστόρημα στην Ελλάδα*, Αθήνα: Πλέθρον.
- Δερμεντζόπουλος Χ., Σπυριδάκης, Μ. (επιμ.). *Ανθρωπολογία, Κουλτούρα και Πολιτική, ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ 1*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Δερμεντζόπουλος, Χ., Παπαθεοδώρου, Ι. (επιμ.). (2021). *Συνηθισμένοι άνθρωποι. Μελέτες για τη λαϊκή και δημοφιλή κουλτούρα*. Πάτρα: Orpoptuna.
- Κοταρίδης, Ν. (εισ.-επιμ.). (2007). *Ρεμπέτες και ρεμπέτικο τραγούδι*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Κιουρτσάκης, Γ. (2008). *Καρναβάλι και Καραγκιόζης. Οι ρίζες και οι μεταμορφώσεις του λαϊκού γέλιου*. Αθήνα: Κέδρος
- Μουλλάς, Π. (2007). *Ο χώρος του εφήμερου. Στοιχεία για την παραλογοτεχνία του 19ου αιώνα*. Αθήνα: Σοκόλη.
- Οικονόμου Λ. (2015). *Στέλιος Καζαντζίδης. Τραύμα και συμβολική θεραπεία στο λαϊκό τραγούδι*. Αθήνα: Πατάκης.
- Πετρόπουλος Ηλίας, (2011). *Ρεμπέτικα τραγούδια*. Αθήνα: Κέδρος.
- Σχορέλης, Τ. (1992). *Ρεμπέτικη Ανθολογία, I-IV*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Χατζηδουλής, Κ. (1990). *Ρεμπέτικη ιστορία I*. Αθήνα: Νεφέλη.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- The Journal of Popular Culture
- Studies in Popular Culture
- Journal of European Popular Culture
- Early Popular Visual Culture